# SOK-koncernen

Bokslutet 1.1–31.12.2018

## Utvecklingen i omvärlden

Resultatet för Centrallaget för Handelslagen i Finland och för hela S-gruppen påverkas betydligt av hur Finlands samhällsekonomi och särskilt den privata konsumtionen allmänt taget utvecklas. År 2016 började Finlands ekonomi växa positivt. Trots att tillväxten sedan dess avtagit något fortsatte den under 2018. Enligt S-Bankens prognos är ökningen i bruttonationalprodukten 2,3 procent 2018 jämfört med året innan.

Den privata konsumtionen har främjats av att räntenivån har varit fortsatt låg, inkomstnivån har stigit kraftigare än konsumentpriserna, arbetslösheten har minskat ytterligare och sysselsättningsgraden har stigit. Å andra sidan försämrades konsumenternas förtroende för ekonomin betydligt jämfört med de höga siffrorna 2017. Trots detta har de privata hushållens konsumtion fortsatt att öka, vilket var en drivkraft för ökningen i S-gruppens försäljning under det gångna året. Den totala försäljningen inom detaljhandeln räknad i euro ökade därför med 2,7 procent 2018 jämfört med året innan, medan försäljningen i stycketal ökade med 1,7 procent.

## S-gruppens utveckling 1.1–31.12.2018

S-gruppen utgörs av handelslagen och SOK med dotterbolag samt de bolag som dessa äger gemensamt. År 2018 uppgick S-gruppens momsfria detaljhandelsförsäljning till 11 523 miljoner euro, vilket är en ökning med 2,2 procent från föregående år.

| S-gruppens momsfria detaljhandelsförsäljning per affärsområde | Mn € | +/- % föregående år |
|---|---|---|
| Prisma* | 3 467 | -0,7 |
| S-market | 3 460 | +3,2 |
| Sale och Alepa | 1 066 | +4,5 |
| Delikatessen | 96 | |
| Övrig markethandel | 6 | +51,6 |
| Markethandel totalt* | 8 096 | +2,9 |
| Järnhandel | 135 | -23,4 |
| Trafikbutiksverksamhet och bränslehandel | 1 729 | +5,9 |
| Varuhus- och fackhandel | 294 | -5,2 |
| Resebransch- och bespisningsverksamhet* | 816 | +0,6 |
| Bil- och biltillbehörshandel | 407 | +7,3 |
| Lantbrukshandel | 25 | -67,4 |
| Övriga | 20 | +6,1 |
| **S-gruppen totalt*** | **11 523** | **+2,2** |

*Inkluderar detaljhandelsförsäljningen i närområdena (Estland och S:t Petersburg)

Vid slutet av 2018 hade S-gruppen 1 841 verksamhetsställen mot den jämförelsebara siffran 1 843 vid motsvarande tidpunkt året innan.

Per 31 december 2018 fanns det 20 regionhandelslag och sex lokala handelslag.

Under 2018 anslöt sig 80 294 nya medlemmar till de handelslag som är med i bonussystemet. Per utgången av december var det totala medlemsantalet 2 398 295 ägarkunder. Åt ägarkunderna betalades totalt 329 miljoner euro i Bonus.

S-gruppens investeringar uppgick till 589 miljoner euro jämfört med 525 miljoner euro året innan.

S-gruppens sammanlagda resultat före konsolidering och bokslutsdispositioner och skatt uppvisade en vinst på 346 miljoner euro jämfört med 297 miljoner euro året innan. Handelslagens sammanlagda resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 290 miljoner euro jämfört med 292 miljoner euro året innan. SOK-koncernens resultat före skatt (IFRS) uppvisade en vinst på 55,4 miljoner euro jämfört med 5,0 miljoner euro året innan.

### Dataskyddsförordning

Den allmänna dataskyddsförordningen började tillämpas den 25 maj 2018. Åren 2017–2018 genomförde S-gruppen ett omfattande dataskyddsprojekt. I projektet utreddes vad kraven i dataskyddsförordningen innebar i S-gruppen och vilka utvecklingsåtgärder som behövde vidtas. Dessutom tillsågs det att kraven uppfylldes.

I projektet skapades dataskyddsprinciper för S-gruppen och en handlings- och hanteringsmodell för dataskydd. Dessutom fastställdes rollerna och ansvarsområdena för S-gruppens organisationer för att genomföra dataskyddet. Ett dataskyddsombud enligt dataskyddsförordningen utsågs också för S-gruppen. Framöver bereder, övervakar och främjar arbetsgruppen för utveckling av dataskyddet inom SOK att dataskyddet genomförs på ett effektivt sätt på S-gruppsnivå.

## Den ekonomiska utvecklingen

### SOK:s verksamhet

SOK är SOK-koncernens moderföretag. SOK:s uppgift som centralhandel i S-gruppen är enligt stadgarna att främja och utveckla handelslagens och de övriga i S-gruppen ingående organisationernas verksamhet, att styra användningen av gruppens resurser och övervaka att de som helhet används effektivt samt att bevaka S-gruppens och dess olika delars intressen och övervaka verksamheten.

SOK svarar för den strategiska styrningen av S-gruppen. Dess uppgifter utgörs av kedjestyrnings-, ägarkunds- och marknadsföringstjänster samt andra grupp- och koncerntjänster som produceras för företag i S-gruppen samt av till dessa tjänster och S-gruppens övriga verksamhet ansluten utvecklingsverksamhet. Inköps- och sortimentstjänsterna är också av central betydelse för S-gruppens affärsverksamhet.

Genom sina affärsdrivande dotterbolag kan SOK bredda S-gruppens utbud av tjänster till ägarkunderna. Dessutom idkar SOK via dotterbolag markethandel samt resebransch- och bespisningsverksamhet i Estland och S:t Petersburg.

### SOK-koncernens ekonomiska utveckling 1.1–31.12.2018

SOK-koncernens omsättning under tiden 1.1–31.12.2018 upp-

gick till 7 303,5 miljoner euro, en ökning med 3,4 procent jämfört med året innan.

SOK-koncernens rörelsevinst (IFRS) var 60,7 miljoner euro (5,9 mn €). De främsta orsakerna till att resultatet var bättre än året innan är att koncernen vidtog åtgärder för att utveckla butiksnätverket inom markethandeln och för att öka lönsamheten i nätverket samt att resebransch- och bespisningsverksamheten utvecklades positivt. Den utländska affärsverksamhetens andel av omsättningen var 4,6 procent (5,8 %) eller 332,9 miljoner euro.

Nyckeltalen nedan beskriver SOK-koncernens finansiella läge och resultat.

| SOK-koncernen | 31.12.2018 | 31.12.2017 | 31.12.2016 |
|---|---|---|---|
| Omsättning, mn € | 7 303,5 | 7 063,6 | 7 074,0 |
| Rörelsevinst, mn € | 60,7 | 5,9 | 27,0 |
| Rörelsevinst, % | 0,8 | 0,1 | 0,4 |
| Räntabilitet på eget kapital | 7,5 | 0,3 | 1,8 |
| Soliditet, % | 38,4 | 36,5 | 37,0 |

### SOK-koncernens operativa resultat

Genom operativt resultat uppföljs resultatet för den operativa verksamheten efter finansiella poster, utan engångsposter och IFRS-poster. Den positiva utvecklingen för det operativa resultatet beror på att resultatet för markethandeln och resebransch- och bespisningsverksamheten har förbättrats och den allmänna verksamheten effektiviserats.

| SOK-koncernen | 31.12.2018 | 31.12.2017 | 31.12.2016 |
|---|---|---|---|
| Operativt resultat, mn € | 59,4 | 41,5 | 28,8 |

### SOK-koncernens operativa omsättning och rörelseresultat per affärsområde (per segment)

SOK-koncernens operativa omsättning och rörelseresultat är uppdelade i affärsområden inom handelsverksamheten enligt den operativa uppföljningen. Dessutom följs bankverksamhetens rörelseresultat upp operativt.

| | Omsättning, mn € | +/- % föregående år | Operativt rörelseresultat, mn € | Förändring mn € |
|---|---|---|---|---|
| Markethandel | 283,7 | -20,3 | -6,3 | +19,3 |
| Resebransch- och bespisningsverksamhet | 270,1 | +0,2 | +32,6 | +1,7 |
| Inköps- och serviceverksamhet | 6 792,0 | +5,1 | +12,0 | +5,1 |
| Fastighetsaffärs verksamhet | 85,1 | +3,8 | +17,8 | +2,8 |
| Bankverksamhetens resultat | | | +3,9 | -2,7 |
| Interna elimineringar och övriga | -131,3 | +20,4 | -1,2 | -1,9 |
| **SOK-koncernen totalt** | **7 299,7** | **+3,4** | **+58,9** | **+24,2** |

### Finansiering

SOK-koncernens finansiella läge var gott under räkenskapsperioden. Vid slutet av 2018 var SOK-koncernens räntebärande nettoskuld 1,2 miljoner euro (74,6 mn €) och skuldsättningsgraden (gearing) 0,1 procent (11,8 %). SOK-koncernens soliditetsgrad var 38,4 procent (36,5 %).

Vid slutet av året uppgick SOK-koncernens likvida medel 172,6 miljoner euro (120,6 mn €). Dessutom hade koncernen outnyttjade långfristiga bindande kreditlimiter på 100,0 miljoner euro (100,0 mn €) och kontolimiter på 57,0 miljoner euro (57,0 mn €). I och med att IFRS 16 infördes den 1 januari 2019 kommer koncernens räntebärande skuld att öka avsevärt. De IFRS-standarder som tillämpas vid beräkningen av de finansiella klausulerna för SOK-koncernens finansieringsavtal är dock fastställda till den tidpunkt då avtalet ingåtts. Därför påverkas rapporteringen om klausulerna inte av de IFRS-standarder som träder i kraft senare.

### Investeringar och realisering

SOK-koncernens anskaffning av bestående aktiva, det vill säga investeringar i anläggningstillgångar, uppgick till 113,2 miljoner euro (57,9 mn €). De största investeringarna hänförde sig till datasystem, logistik- och terminalfastigheter samt enheterna för resebransch- och bespisningsverksamheten i Finland. Dessutom investerades ytterligare kapital i intressebolaget S-Banken.

Realiseringen av bestående aktiva uppgick under berättelseperioden till 23,0 miljoner euro (3,5 mn €).

### Personal

SOK-koncernens genomsnittliga personalstyrka (aktiva anställningar), omräknad till heltidsanställda, uppgick under räkenskapsperioden till 5 491 (2017: 5 411, 2016: 5 849).

Vid slutet av 2018 uppgick SOK-koncernens personalstyrka av aktiva anställningar till 6 197, av vilka SOK-anställda 1 529 (25 %) och anställda på dotterbolagen 4 668 (75 %). Av personalen arbetade totalt 2 106 anställda (34 %) utomlands.

Personalstyrkan ökade med 80 (1,5 %) jämfört med året innan.

## Affärsområdenas utveckling

### Markethandel

I markethandeln ingår affärsverksamhet som bedrivs i Estland och Ryssland. I Estland finns det fem Prismaenheter i Tallinn, två enheter i Tartu och en enhet i Narva. I S:t Petersburg finns det 13 Prismaenheter efter att fyra enheter lades ner och en ny enhet öppnade under 2018.

Markethandelns omsättning uppgick till 284 miljoner euro. Omsättningen minskade med 20 procent jämfört med året innan, vilket främst berodde på nedläggningen av verksamheterna i Lettland och Litauen. Rörelseresultatet för markethandeln var betydligt bättre än året innan. Merparten av markethandelns in-

vesteringar på 2,5 miljoner euro utgjordes av ersättande investeringar i inventarier.

## Resebransch- och bespisningsverksamhet

År 2018 bedrevs resebransch- och bespisningsverksamhet i SOK-koncernen av Sokotel Oy i Finland, AS Sokotel i Estland och OOO Sokotel i Ryssland.

År 2018 fortsatte den globala ökningen av turismen, vilket avspeglades genom en positiv utveckling av efterfrågan på alla marknadsområdena. Bespisningsverksamheten fortsatte också att växa till följd av ett positivt ekonomiskt läge.

SOK Hotelliliiketoiminta omsatte 270,1 miljoner euro och ökade med 0,2 procent från året innan. Rörelseresultatet uppgick till 32,6 miljoner euro, vilket innebär en utveckling på 5,6 procent.

År 2018 var Sokotel Oy:s omsättning 221,4 miljoner euro, en ökning med 0,7 procent från föregående år. Sokotel Oy:s rörelseresultat förbättrades betydligt från 2016, främst till följd av kostnadskontrollen och den positiva utvecklingen för inkvarteringsförsäljningen.

AS Sokotel, som bedriver resebransch- och bespisningsverksamhet i Tallinn, omsatte 18,8 miljoner euro, en minskning med 2,9 procent jämfört med 2017. Rörelseresultatet för AS Sokotel försämrades jämfört med året innan. Minskningen av omsättningen och rörelseresultatet påverkades av att en del restauranger byggdes om under början av året och att merparten av restaurangverksamheten då var nedlagd.

OOO Sokotel, som bedriver resebransch- och bespisningsverksamhet i S:t Petersburg, omsatte 29,9 miljoner euro, en minskning med 1,8 procent jämfört med 2017. I den lokala valutan ökade omsättningen med 10,1 procent. Rörelseresultatet i euro för OOO Sokotel var en aning mindre än året innan på grund av en svagare rubelkurs.

Resebransch- och bespisningsverksamhetens investeringar uppgick 2018 till totalt 12,8 miljoner euro. Investeringarna i Finland uppgick till 11,9 miljoner euro. Investeringarna utgjordes främst av investeringar i ombyggnad av hotell.

## Inköps- och serviceverksamhet

I inköps- och serviceverksamheten ingår inköpstjänster för daglig- och bruksvaror som produceras av SOK:s inköpsfunktioner, logistiktjänster som produceras av Inex Partners Oy, inköps- och logistiktjänster för hotell-, restaurang- och cateringbranschen som produceras av Meira Nova Oy, färdig mat och färska livsmedel som S-Herkkukeittiö tillverkar för Food Market Herkku samt av de övriga tjänsterna som SOK-koncernen främst producerar för enheter inom S-gruppen. Den omsättning som uppkommer genom övriga tjänster producerade till enheter i S-gruppen består bland annat av kedjeavgifter och av intäkter från förvaltningstjänster.

Inköps- och serviceverksamhetens omsättning uppgick till 6 792,0 miljoner euro. Omsättningsökningen berodde främst på att SOK:s inköp ökade. De faktorer som påverkade förbättringen avrörelseresultatet mest var de förbättade resultaten för S-Verkkopalvelut och Rekla som tillhandahåller S-gruppen tjänster för penningräkning.

Inköps- och serviceverksamhetens investeringar uppgick under 2018 till totalt 42,4 miljoner euro. Investeringarna allokerades främst till anskaffning av informationssystem.

## Fastighetsaffärsverksamhet

Fastighetsaffärsverksamhetens omsättning består av intäkter av hyror och fastighetsservice vid fastigheter ägda av SOK-koncernen. Omsättningen var 85,1 miljoner euro, som blev något bättre än året innan. Fastighetsaffärsverksamhetens rörelseresultat uppvisade vinst.

Fastighetsaffärsverksamhetens investeringar under 2018, 55,4 miljoner euro, anknöt främst till logistik- och terminalfastigheter Därutöver köptes en fastighetsfond som tidigare varit ett intressebolag och som äger Prismafastigheter i närområden.

## Intresse- och samföretagens utveckling

Bland SOK-koncernens affärsdrivande intresseföretag är S-Banken Ab, som bedriver bankverksamhet, det mest betydande. S-Bankens balansräkning ökade fortsatt starkt. Inlåningen ökade med 16,5 procent jämfört med slutet av 2017 och var 5,8 miljarder euro vid slutet av 2018 (5,0 md €). Utlåningen ökade med 12,4 procent och var 4,2 miljarder euro vid utgången av året (3,7 md €). S-Banken-koncernens kapitaltäckning var 16,8 procent (16,7 %). Vid slutet av året uppgick S-Banken-koncernens rörelseresultat till 11,6 miljoner euro (16,0 mn €). SOK-koncernens rörelsevinst var 13,2 miljoner euro (14,4 mn €), som inbegriper de engångsposter som togs upp i kostnader 2018 och de intäkter som erhölls från avyttringen av affärsverksamheten för små och medelstora företag samt lantbruksföretag och som ingick i resultatet för 2017. Den IFRS-korrigerade andelen av räkenskapsperiodens resultat som motsvarar SOK-koncernens ägarandel (37,5 %) uppgick till 3,9 miljoner euro.

Bränsleanskaffningsbolaget North European Oil Trade-koncernen nådde en omsättning på cirka 5 391 miljoner euro. Omsättningsökningen från föregående år var 8,5 procent, som ett resultat av uppgången i det globala marknadspriset på olja. Volymen för koncernens verksamhet ligger på en likadan nivå som föregående år. SOK har en ägarandel på 50,77 procent av North European Oil Trade Oy. På grund av det på aktionärsavtalet baserade delade bestämmande inflytandet behandlas bolaget med kapitalandelsmetoden som ett samföretag.

Utöver S-Banken och North European Oil Trade Oy har SOK-koncernen ett antal andra intresse- och samföretag, bland annat Finnfrost Oy som producerar inköps- och logistiktjänster för frysvaror och som är ett intresseföretag till SOK:s dotterbolag Inex Partners Oy, Kauppakeskus Mylly Oy i Reso samt det samnordiska inköpskonsortiet Coop Trading A/S.

Intresse- och samföretagen påverkade sammanlagt SOK-koncernens resultat med 7,3 miljoner euro (11,7 mn €).

## Förändringar i koncernens struktur

I januari avyttrades två finländska fastighetsbolag, dvs. Koy Zatelliitintie och Koy Siilinjärven Takojantie, och i juni fastighetsbolaget UAB Viršuliškių prekybos centras i Litauen.

I slutet av februari förvärvade SOK alla aktier i sitt intressebolags fastighetsfond Russian and Baltics Retail Properties Ky (RBRP). I samband med transaktionen förvärvade underkoncernen RBRP tre fastighetsbolag i Ryssland och ett fastighetsbolag i Estland samt de holdingbolag som förvaltar bolagen. Två av fastighetsbolagen (OOO Itis och OOO Itis 3) avyttrades i maj. Med undantag av RBRP Holding BV, som upplöstes i januari 2019, upplöstes koncernens utländska holdingbolag under räkenskapsperioden.

I oktober upplöstes SOK Takaus Oy.

I december fusionerades UAB Prisma LT, som hade lagts ned 2017, med SOK Liiketoiminta Oy.

## Förvaltning och framtidsutsikter

### Förvaltning och förändringar i förvaltningen

Taavi Heikkilä är styrelseordförande i SOK under 2018. Till styrelsen hör dessutom verkställande direktör Heikki Hämäläinen, verkställande direktör Hannu Krook, verkställande direktör Timo Mäki-Ullakko, verkställande direktör Olli Vormisto samt de nya medlemmarna verkställande direktör Juha Kivelä och verkställande direktör Veli-Matti Liimatainen. Verkställande direktör Hannu Krook är vice styrelseordförande.

I april 2018 återvaldes teologie doktor Matti Pikkarainen till ordförande för SOK:s förvaltningsråd. Advokat Timo Santavuo valdes till ny vice ordförande och verkställande direktör Antti Määttä återvaldes till andre vice ordförande.

Revisor under räkenskapsperioden 2018 är CGR-revisionssamfundet KPMG Oy Ab, med Jukka Rajala, CGR, som huvudansvarig revisor.

SOK:s förvaltningsråd utsåg verkställande direktör Hannu Krook (viceordförande), verkställande direktör Kim Biskop, verkställande direktör Juha Kivelä, verkställande direktör Veli-Matti Liimatainen, verkställande direktör Kimmo Simberg, verkställande direktör Olli Vormisto, professor Rita Järventie-Thesleff och verkställande direktör Nermin Hairedin till SOK:s styrelse för den mandatperiod som började 1.1.2019. SOK:s koncernchef Taavi Heikkilä är styrelseordförande.

Vid ledningen av SOK-koncernen och S-gruppen har SOK:s koncernchef bistått av SOK:s koncernledningsgrupp. År 2018 bestod koncernledningsgruppen av koncernchefens ställföreträdare, fältdirektör Arttu Laine med ansvar för kedjestyrningen, inköpen och logistiken i S-gruppens affärsverksamhet, CFO Jari Annala, direktör med ansvar för SOK:s ekonomi och administration, direktör Susa Nikula med ansvar för personalfunktionerna, direktör Sebastian Nyström, med ansvar för strategifunktionerna, direktör Jorma Vehviläinen med ansvar för affärsverksamhet samt direktör Veli-Pekka Ääri med ansvar för kundrelationer, kommunikation och digitala tjänster. Direktören för juridiska ärenden Seppo Kuitunen har varit koncernledningsgruppens sekreterare. Från och med början av 2019 ansvarar Jari Annala för SOK:s affärsverksamhet och Jorma Vehviläinen för ekonomin och administrationen.

### Risker och osäkerhetsfaktorer inom den närmaste framtiden

S-gruppen har riskhanteringsprinciper och SOK-koncernens riskhanteringspolicy vilka fastställts av SOK:s styrelse. Riskhanteringspolicyn innehåller en beskrivning av syftet, målen, de viktigaste genomförandesätten och ansvarsområdena för riskhanteringen. I SOK-koncernen är riskhantering en kontinuerlig process inom alla delar av ledningsprocessen. Risker analyseras på ett övergripande sätt med beaktande av strategiska, ekonomiska och operativa risker samt skaderisker. Genom riskhanteringsrutiner strävar SOK och dess dotterbolag efter att förutse och hantera riskfaktorer som påverkar uppnåendet av målen samt att utnyttja möjligheter med riskerna vid affärsverksamheten.

SOK:s koncernledningsgrupp granskar varje år S-gruppens strategiska risker och SOK:s styrelse fastställer riskerna. År 2018 granskades S-gruppens strategiska risker på kort sikt (3 år) och på lång sikt (10 år). Dessutom gjordes strategiska riskanalyser av enskilda affärsområden.

S-gruppens viktigaste risker och osäkerhetsfaktorer på kort sikt anknyter till säkrandet av dagligvaruhandelns konkurrenskraft och bruksvaruhandelns resultat i handelsbranschens förändring och det allt hårdare konkurrensklimatet. S-gruppen har flera aktiva utvecklingsprojekt inom bland annat verksamhetsstyrning, logistik och kvalitetsutveckling. Genom att genomföra projekten på ett framgångsrikt sätt kan S-gruppen säkerställa en effektiv värdekedja och kundnöjdhet i framtiden. De mest betydande riskerna på lång sikt är följande: realisering av de förändringskrafter som är relevanta för S-gruppen, bland annat digitaliseringen och den teknologiska utvecklingen, arbetskraft och kompetens, befolkningskoncentration och förändringar i konsumtionsbeteendet. Det är viktigt för S-gruppen att på ett framgångsrikt sätt kunna reagera på dessa förändringar och utnyttja möjligheterna så att gruppen kan säkerställa sin konkurrenskraft i framtiden.

SOK-koncernens finansiering och hantering av finansiella risker har koncentrerats till SOK:s finansenhet. Koncernen har en av SOK:s styrelse fastställd ekonomi- och finansieringspolicy som fastställer principerna för hantering av finansiella risker och de tillåtna maximibeloppen för finansiella risker. Dessutom har styrelsen fastställt numeriska mål för de olika finansiella sektorerna för att i alla lägen säkerställa en tillräcklig, balanserad och fördelaktig finansiering. Hanteringen av finansiella risker beskrivs närmare i noter till koncernbokslutet.

De ansvarsrisker som anknyter till SOK-koncernens verksamhet har identifierats och analyserats för varje affärsområde. I samband med framtagningen av ansvarsprogrammet ”Det bästa landet att bo i” har man identifierat de väsentliga ansvarsfrågorna och de till dessa anknytande riskerna och möjligheterna samt deras betydelse för affärsverksamheten. Riskerna analyseras med tanke på reglering, fysisk omvärld, förändringar i konsumenternas beteende och anseenderisker. De största riskerna med avseende på mänskliga rättigheter omfattar kränkningar av mänskli-

ga rättigheter i de globala anskaffningskedjorna samt eventuella brister i etiska verksamhetssätt och transparens. För miljön är klimatförändringarna och deras konsekvenser för den egna verksamheten och upphandlingskedjan de mest betydande riskerna. S-gruppen har identifierat de klimatrisker som kan ha betydande ekonomiska konsekvenser för gruppens verksamhet, om riskerna realiseras. S-gruppen hanterar risker genom de mål och åtgärder som ingår i ansvarsprogrammet.

## Ansvarstagande

Ansvarstagandet i S-gruppen gäller alla affärsområden, och det leds på gruppnivå tillsammans med affärsledningen. SOK:s enhet för ansvarstagande ansvarar för den strategiska utvecklingen, styrningen och rapporteringen om ansvarstagandet på S-gruppens nivå. Enheten är en del av SOK Kenttäryhmä, som inbegriper S-gruppens samtliga affärsområden och anskaffnings- och logistikbolag.

År 2018 fortsatte S-gruppens ansvarsprogram Det bästa landet att bo i. Programmet har fyra teman: för samhällets bästa, klimatförändringar och cirkulär ekonomi, etisk verksamhetskultur och mänskliga rättigheter samt välbefinnande och hälsa. Innehållet består av hundra ansvarsfulla åtgärder.

S-gruppen har förbundit sig att genom flera olika åtaganden främja målen för det samhälleligt viktiga åtagandet för hållbar utveckling ”En målbild för Finland 2050”.

S-gruppen har förbundit sig till vetenskapsbaserade mål för minskning av utsläppen i sin verksamhet. Dessutom har S-gruppen inbjudit sina varuleverantörer och kunder till klimatarbetet genom klimatkampanjen Iso Juttu. Gruppens mål är att minska sina utsläpp i klimatet med 60 procent före 2030 jämfört med nivån 2015. Dessutom är målet att tillsammans med samarbetspartnerna minska en miljon ton utsläpp före 2030. I den internationella klimatbedömningen Carbon Disclosure Project fick S-gruppen betyget A-. Betyget motsvarar Leadership-nivån för föregångare i klimatarbetet.

År 2018 uppdaterade S-gruppen sin plastpolicy. Policyn innehåller konkreta mål och åtgärder som ska främja en ansvarsfull användning av plast.

S-gruppen är medlem i den internationella Amforiorganisationen, som fokuserar på att utveckla handeln. S-gruppen är också med i den gemensamma #ykkösketjuun-kampanjen för organisationer och företag. Kampanjens målsättning är att en inskrivning om lag om due diligence vad gäller mänskliga rättigheter ska göras i nästa regeringsprogram.

S-gruppen har tagit fram ett nytt undersökningskoncept, Radikal transparens, för att identifiera orsaker till riskerna för de mänskliga rättigheterna i anskaffningskedjor. Den första pilotutredningen inom undersökningsmodellen gjordes i Foggia i södra Italien under tomatskörden 2018.

År 2018 var S-gruppenkedjorna igen mycket framgångsrika i Sustainable Brand Index, Nordens största varumärkesundersökning med fokus på hållbar utveckling. Enligt en bedömning gjord av finländska konsumenter var Prisma, Sokos Hotel och S-Banken de mest ansvarsfulla aktörerna inom sina respektive branscher. Enligt bedömningen var varumärket Kotimaista det näst mest ansvarsfulla varumärket i Finland.

I undersökningen Luottamus & Maine 2018 hade den stora allmänhetens föreställning av S-gruppen som ansvarsfull aktör förbättrats jämfört med året innan.

Resultaten och målen för ansvarsarbetet inom S-gruppen beskrivs närmare i års- och ansvarsrapporten, som publiceras på www.s-ryhma.fi i mars 2019.

## Utsikter för 2019

Utvecklingen av det ekonomiska läget i Finland och i närområdena är en viktig faktor för framgången i SOK-koncernens och S-gruppens verksamheter. Enligt S-Bankens prognos avtar tillväxten i Finlands ekonomi och sjunker under två procent samt är 1,7 procent under 2019 och 2020. Inkomstökningen förväntas fortfarande vara högre än uppgången i konsumentpriserna, vilket i kombination med den allt lägre arbetslöshetsgraden bidrar till en ökad privat konsumtion. Tillväxten kommer dock att vara svagare än under innevarande år 2018, vilket kan avspeglas i S-gruppens försäljningsutveckling året därpå. Räntorna, som i flera år legat nära noll, förväntas också börja stiga när Europeiska centralbanken stegvis höjer sina styrräntor 2019 och 2020.

Resultatet för SOK-koncernens affärsverksamhet förväntas bli något bättre jämfört med det gångna året. Den totala efterfrågan inom Rese- och hotellbranschen förväntas vara fortsatt god. Resultatet för resebransch- och bespisningsverksamheten 2019 kommer däremot att minska till följd av större investeringar i nya hotell och ombyggnad av vissa nuvarande hotell. Trots det hårda konkurrensläget inom markethandeln i Estland och S:t Petersburg väntas resultatet bli bättre än året innan till följd av utveckling av utvecklingsprogrammen. År 2018 togs en ny logistikcentral för dagligvaruhandeln i bruk enligt det planerade tidsschemat. Det kommer att förbättra konkurrenskraften för S-gruppens dagligvaruhandel under de kommande åren.

## Styrelsens förslag till disposition av SOK:s utdelningsbara överskott

SOK:s utdelningsbara överskott uppgår till 553 199 561,49 euro (räkenskapsperiodens förlust utgör -4 346 075,51 euro). Styrelsen föreslår att 27 549 407,11 euro betalas i ränta på andelskapitalet och att 50 000,00 euro överförs till förvaltningsrådets bruksfond.

Efter räkenskapsperiodens utgång har det inte skett några väsentliga förändringar i SOK:s ekonomiska läge. SOK:s likviditet är god och enligt styrelsen riskerar den föreslagna utdelningen av överskottet inte SOK:s likviditet.

Helsingfors 7 februari 2019

CENTRALLAGET FÖR HANDELSLAGEN
I FINLAND
Styrelsen

# Delårsrapport

## KONCERNENS RESULTATRÄKNING, IFRS

| Mn € | 1.1.-31.12.2018 | 1.1.-31.12.2017 |
|---|---|---|
| Omsättning | 7 303,5 | 7 063,6 |
| Övriga rörelseintäkter | 2,6 | 1,6 |
| | | |
| Material och tjänster | -6 548,9 | -6 362,7 |
| Personalkostnader | -253,2 | -235,6 |
| Avskrivningar och nedskrivningar | -61,2 | -76,8 |
| | | |
| Övriga rörelsekostnader | -389,0 | -394,0 |
| Andel av resultatet i intressebolag och joint ventures (+/-) | 6,9 | 9,8 |
| | | |
| **Rörelsevinst (-förlust)** | **60,7** | **5,9** |
| Finansiella intäkter och kostnader (+/-) | -5,7 | -2,9 |
| Andel av resultatet i intressebolag och joint ventures (+/-) | 0,4 | 1,9 |
| | | |
| **Resultat före skatter** | **55,4** | **5,0** |
| | | |
| **Inkomstskatt (+/-)** | **-6,7** | **-3,0** |
| **Räkenskapsperiodens resultat** | **48,7** | **1,9** |
| | | |
| Uppdelat på: | | |
| Moderbolagets ägare | 50,3 | 2,8 |
| Innehav utan bestämmande inflytande | -1,5 | -0,9 |
| | 48,7 | 1,9 |

**Totalresultat**

| Mn € | 1.1.-31.12.2018 | 1.1.-31.12.2017 |
|---|---|---|
| Räkenskapsperiodens resultat | 48,7 | 1,9 |
| Poster i övrigt totalresultat: | | |
| Poster som kan omklassificeras till resultatet | | |
| Omräkningsdifferens | -9,5 | -3,5 |
| Kursdifferenser av lån till utländska dotterbolagen som har klassificerats som investeringar. | -0,6 | -0,3 |
| kassaflödessäkringar | -0,1 | -3,3 |
| Andel av övrigt totalresultat i intressebolag och joint ventures | -3,1 | -0,3 |
| Poster i övrigt totalresultat efter skatter | -13,3 | -7,4 |
| **Räkenskapsperiodens totalresultat** | **35,4** | **-5,4** |
| | | |
| Räkenskapsperiodens totalresultat uppdelat på: | | |
| Moderbolagets ägare | 36,9 | -4,5 |
| Innehav utan bestämmande inflytande | -1,5 | -0,9 |
| | 35,4 | -5,4 |

## Koncernbalansräkning, IFRS

| Mn € | 31/12/2018 | 31/12/2017 |
|---|---|---|
| **TILLGÅNGAR** | | |
| **Långfristiga tillgångar** | | |
| Materiella tillgångar | 353,4 | 356,0 |
| Placeringsfastigheter | 24,1 | 27,5 |
| Immateriella tillgångar | 82,7 | 70,4 |
| Andelar av intressebolag och joint ventures | 196,6 | 181,8 |
| Långfristiga finansiella tillgångar | 72,4 | 102,4 |
| Latenta skattefordringar | 18,0 | 27,0 |
| **Långfristiga tillgångar totalt** | **747,2** | **765,1** |
| | | |
| **Kortfristiga tillgångar** | | |
| Omsättningstillgångar | 160,8 | 192,6 |
| Kundfordringar och övriga kortfristiga räntefria fordringar | 650,0 | 655,7 |
| Kortfristiga räntebärande fordringar | 0,0 | 0,0 |
| Likvida medel | 172,4 | 120,5 |
| Kortfristiga tillgångar totalt | **983,1** | **968,9** |
| Tillgångar som innehas för försäljning | | **12,8** |
| **Tillgångar totalt** | **1 730,3** | **1 746,8** |
| | | |
| **EGET KAPITAL OCH SKULDER** | | |
| **Eget kapital** | | |
| Andelskapital | 172,0 | 172,0 |
| Bundna fonder | 15,9 | 21,4 |
| Fonden för inbetalt fritt eget kapital | 21,5 | 4,4 |
| Ackumulerade vinstmedel | 450,9 | 433,9 |
| **Eget kapital som tillhör ägarna i moderbolaget totalt** | **660,3** | **631,7** |
| **Innehav utan bestämmande inflytande** | **0,4** | **2,0** |
| **Eget kapital totalt** | **660,7** | **633,7** |
| | | |
| **Långfristiga skulder** | | |
| Långfristiga räntebärande skulder | 133,5 | 147,0 |
| Långfristiga räntefria skulder | 40,0 | 34,5 |
| Reserveringar | 6,8 | 7,1 |
| Latenta skatteskulder | 12,1 | 13,5 |
| **Långfristigt främmande kapital totalt** | **192,3** | **202,0** |
| | | |
| **Kortfristiga skulder** | | |
| Kortfristiga räntebärande skulder | 38,3 | 47,1 |
| Kortfristiga räntefria skulder | 144,9 | 123,9 |
| Skulder till leverantörer | 693,3 | 719,4 |
| Reserveringar | 0,6 | 18,3 |
| Räkenskapsperiodens skatteskuld | 0,1 | 2,3 |
| **Kortfristigt främmande kapital totalt** | **877,3** | **911,1** |
| **Eget kapital och skulder totalt** | **1 730,3** | **1 746,8** |

## Koncernens kassaflödesanalys, IFRS

| Mn € | Referens | 1.1.-31.12.2018 | 1.1.-31.12.2017 |
|---|---|---|---|
| **DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN** | | | |
| Rörelseresultat från kvarvarande och avveclade verksamheter | | 60,7 | 5,9 |
| Ej kassaflödespåverkande poster | (A) | 26,6 | 46,2 |
| Förändringar i rörelsekapital | (B) | 36,8 | -54,2 |
| **Kassaflöde från den löpande verksamheten före finansiella poster och skatter** | | **124,5** | **-2,0** |
| Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga fordringar | | 0,3 | 2,9 |
| Erlagda räntor och övriga finansiella kostnader | | | -0,1 |
| Ränteintäkter och övriga finansiella intäkter | | 0,2 | 0,3 |
| Erhållna utdelningar av den löpande verksamheten | | 0,1 | 0,1 |
| Betalda direkta skatter | | -1,6 | -9,3 |
| **Kassaflöde från den löpande verksamheten** | | **123,5** | **-8,2** |
| | | | |
| **INVESTERINGSVERKSAMHETEN** | | | |
| Förvärvade aktier i dotterbolag med avdrag för erhållna likvida medel | | -47,0 | |
| Avyttrade aktier i dotterbolag med avdrag för tillstånd likvida medel | | 14,3 | |
| Investeringar i aktier och andelar | | -15,1 | -0,2 |
| Investeringar i materiella tillgångar | | -26,6 | -29,1 |
| Investeringar i immateriella tillgångar | | -18,6 | -28,6 |
| Avyttringar av övriga anläggningstillgångar | | 8,1 | 3,5 |
| Förändring av övriga långfristiga placeringar | | | 14,0 |
| Erhållna utdelningar av investeringar | | 1,7 | 6,5 |
| **Kassaflöde från investeringsverksamheten** | | **-83,1** | **-34,0** |
| | | | |
| **FINANSIERINGSVERKSAMHETEN** | | | |
| Återbetalning av långfristiga lån | | -1,5 | |
| Förändring av kortfristiga lån, ökning (+) / minskning (-) | | -4,5 | 28,4 |
| Förändring av långfristiga fordringar, ökning (-) / minskning (+) | | 30,2 | -20,2 |
| Förändring av kortfristiga fordringar, ökning (-) / minskning (+) | | | 10,0 |
| Betalda räntor | | -2,9 | -1,2 |
| Erhållna räntor | | 2,5 | 4,3 |
| Ökning av andelskapital | | | 2,2 |
| Erlagda räntor på andelskapital | | -16,6 | -10,3 |
| Övriga ändringar i eget kapital | | 4,3 | |
| **Kassaflöde från finansieringsverksamheten** | | **11,5** | **13,3** |
| | | | |
| **Förändring av likvida medel, ökning / minskning** | | **51,9** | **-28,9** |
| | | | |
| **Likvida medel vid årets början** | | **120,8** | **150,4** |
| **Kursdifferenser** | | **-0,3** | **-0,9** |
| **Förändring av likvida medel, ökning / minskning** | | **52,1** | **-28,9** |
| **Likvida medel vid årets slut** | | **172,4** | **120,5** |
| | | | |
| Ej kassaflödespåverkande poster | (A) | | |
| Vinst på försäljning av bestående aktiva | | 1,2 | 0,9 |
| Avskrivningar och nedskrivningar | | 61,2 | 76,8 |
| Övriga intäkter och utgifter som inte medför betalning | | -35,3 | -31,5 |
| | | 26,9 | 46,2 |
| Förändringar i rörelsekapital | (B) | | |
| Förändring i rörelsefordringar | | 5,0 | -47,0 |
| Förändring i omsättningstillgångar | | 31,8 | -9,7 |
| Förändring i kortfristiga räntefria skulder | | | 2,5 |
| | | 36,8 | -54,2 |

## Beräkning av förändringar i koncernens eget kapital, IFRS

| Mn € | Eget kapital som tillhör ägarna i moderkooperativ | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Andelskapital | Fonden för verkligt värdet | Andra bundna fonder | Fonden för inbetalt fritt eget kapital | Omräkningsdifferenser | Ackumulerade vinstmedel | Totalt | Andel av ägare utan bestämmande nflytande | **Eget kapital totalt** |
| **Eget kapital** | | | | | | | | | |
| **01/01/2017** | 174,3 | 6,1 | 18,5 | 0,0 | -9,3 | 451,7 | 641,3 | 5,2 | 646,5 |
| Totalresultat | | -3,2 | | 4,4 | -4,1 | 2,8 | -4,5 | -0,9 | -5,4 |
| Tillägg till andelskapitalet | -2,3 | | | | | | 2,2 | | 2,2 |
| Förändring i andel hänförlig till innehav utan bestämmande inflytande, då förändringen inte ledde till en ändring i bestämmanderätten | | | | | | 2,3 | 2,3 | -2,3 | 0,0 |
| Ränta på de insatser som handelslagen | | | | | | -10,3 | -10,3 | | -10,3 |
| Övriga ändringar | | | 0,0 | | | 0,8 | 0,8 | | 0,8 |
| **31.12.2017** | **172,0** | **2,9** | **18,5** | **4,4** | **-13,4** | **447,3** | **631,7** | **2,0** | **633,7** |
| **Förändring i principerna för upprättande IFRS 15** [1)] | | | | | | **-0,3** | **-0,3** | | **-0,3** |
| **1.1.2018** | 172,0 | 2,9 | 18,5 | 4,4 | -13,4 | 447,0 | 631,4 | 2,0 | 633,4 |
| Totalresultat | | -5,6 | | | -7,8 | 50,3 | 36,9 | -1,5 | 35,4 |
| Tillägg till andelskapitalet | 0,0 | | | 17,1 | | -12,8 | 4,3 | | 4,3 |
| Förändring i andel hänförlig till innehav utan bestämmande inflytande, då förändringen inte ledde till en ändring i bestämmanderätten | | | | | | 0,0 | 0,0 | | 0,0 |
| Ränta på de insatser som handelslagen | | | | | | -16,6 | -16,6 | | -16,6 |
| Övriga ändringar | | | 0,0 | | | 4,2 | 4,2 | 0,0 | 4,2 |
| **31.12.2018** | **172,0** | **-2,7** | **18,5** | **21,5** | **-21,2** | **471,1** | **660,3** | **0,4** | **660,7** |

[1)] Koncernen har infört standarden IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder med användning av den framåtriktade retroaktiva metoden. När det gäller justeringar av nedskrivningar redovisas de i ingående saldo för ackumulerade vinstmedel för den dag då standarden infördes.

## Principer för upprättandet av resultat- och balansräkningen

Denna bokslutskommuniké är upprättad med iakttagande av standarden IAS-34 Delårsrapportering. Samma principer för upprättandet som vid bokslutet 2017 följdes vid upprättandet av bokslutskommunikén och dessutom följdes de förändringar i IAS/IFRS-standarderna och -tolkningarna som har trätt i kraft under räkenskapsperioden 2018. Sedan 1 januari 2018 tillämpar koncernen de nya standarderna IFRS 9 Finansiella instrument och IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder. På det stora hela har de nya IFRS-standarderna som tilllämpats under räkenskapsperioden 2018 inte haft någon betydelsefull inverkan på koncernbokslutet.

Alla siffror i bokslutstabellerna är avrundade. Därför kan enskilda siffrors sammanräknande summa avvika från den presenterade summans siffervärde. Nyckeltalen är beräknade med exakta värden.

Denna bokslutskommuniké är oreviderad.

## Segmentinformation 31.12.2018

SOK-koncernen tillämpar standarden IFRS 8 i rapporteringen av segmenten. För den högsta ledningens rapportering är SOK-koncernens affärsverksamhet uppdelad i sju äffärssegment. Segmentuppdelningen bygger på uppdelningen enligt branscher. I redovisningen av operativt resultatet används värderingar enligt bestämmelserna i den finländska lagstiftningen. Tillgångar hänförs till och rapporteras inte i SOK-koncernens operativa rapportering med undantag for rörelsekapital

| 2018 Mn € | Market-handel | Turist- och bespisnings-verksamhet | Inköpsverksamhet och service-verksamhet | Fastighetsaffärsverksamhet | Bankverksamhet | Interna elimineringar och övriga | Ledning-rapportering totalt |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Omsättning** | **283,7** | **270,1** | **6 792,0** | **85,1** | | **-131,3** | **7 299,7** |
| **Rörelseresultat** | **-6,3** | **32,6** | **12,0** | **17,8** | **3,9** | **-1,2** | **58,9** |
| **Investeringar** | **2,5** | **12,8** | **42,4** | **55,4** | | **0,2** | **113,2** |
| **Avyttringar** | **0,2** | **0,0** | **1,6** | **21,3** | | **0,0** | **23,0** |
| **Omsättningens avstämning** | | | | | | | |
| Rapporterad omsättning enligt operativ redovisning | | | | 7 299,7 | | | |
| Elimineringar | | | | 3,8 | | | |
| Omsättning IFRS | | | | 7 303,5 | | | |
| **Resultatets avstämning** | | | | | | | |
| De rapporterade segmentens rörelseresultat | | | | 58,9 | | | |
| Poster som inte ingår i SOK-koncernens rörelseresultat: | | | | | | | |
| Finansiella intäkter och kostnader (FAS) | | | | 0,5 | | | |
| De rapporterade segmentens rörelseresultat | | | | 59,4 | | | |
| Anläggningstillgångars försäljningsvinster och -förluster | | | | -1,4 | | | |
| Övriga rörelseintäkter och -kostnader | | | | -0,4 | | | |
| Förändringar av reserveringar | | | | 0,0 | | | |
| Värderingsvinster och -förluster på derivat | | | | 0,4 | | | |
| Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar | | | | -4,4 | | | |
| IFRS justeringar | | | | 1,8 | | | |
| Periodens resultat före skatter IFRS | | | | 55,4 | | | |
| **Tilläggsuppgifter på koncernnivå, ytter intäkter** | | | | | | | |
| Försäljning till S-gruppen | | | | 6 335,1 | | | |
| Övrig säljningen i Finland | | | | 631,6 | | | |
| Utlandet | | | | 333,0 | | | |
| Omsättning totalt | | | | 7 299,7 | | | |
| Markethandel | | | | 283,7 | | | |
| Turist- och bespisningsverksamhet | | | | 274,0 | | | |
| Inköps- och serviceverksamhet | | | | 6 660,8 | | | |
| Fastighetsaffärs verksamhet | | | | 85,1 | | | |
| Omsättning totalt | | | | 7 303,5 | | | |
| **Tilläggsuppgifter på koncernnivå, anläggningstillgångar** | | | | | | | |
| Finland | | | | 410,1 | | | |
| Utlandet | | | | 50,1 | | | |
| Anläggningstillgångar totalt | | | | 460,2 | | | |

## Segmentinformation 31.12.2017

SOK-koncernen tillämpar standarden IFRS 8 i rapporteringen av segmenten. För den högsta ledningens rapportering är SOK-koncernens affärsverksamhet uppdelad i sju äffärssegment. Segmentuppdelningen bygger på uppdelningen enligt branscher. I redovisningen av operativt resultatet används värderingar enligt bestämmelserna i den finländska lagstiftningen. Tillgångar hänförs till och rapporteras inte i SOK-koncernens operativa rapportering med undantag for rörelsekapital.

| 2017 Mn € | Market-handel | Turist- och bespisnings-verksamhet | Inköpsverksamhet och service-verksamhet | Fastighetsaffärsverksamhet | Bankverksamhet | Interna elimineringar och övriga | Ledning-rapportering totalt |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| **Omsättning** | **355,9** | **269,7** | **6 461,2** | **82,0** | | **-109,0** | **7 059,7** |
| **Rörelseresultat** | **-25,5** | **30,9** | **6,9** | **15,1** | **6,6** | **0,8** | **34,7** |
| **Investeringar** | **1,6** | **8,7** | **32,8** | **14,8** | | **0,0** | **57,9** |
| **Avyttringar** | **0,1** | **0,0** | **3,4** | **0,0** | | **0,0** | **3,5** |
| **Omsättningens avstämning** | | | | | | | |
| Rapporterad omsättning enligt operativ redovisning | | | | 7 059,7 | | | |
| Elimineringar | | | | 3,8 | | | |
| Omsättning IFRS | | | | 7 063,6 | | | |
| **Resultatets avstämning** | | | | | | | |
| De rapporterade segmentens rörelseresultat | | | | 34,7 | | | |
| Poster som inte ingår i SOK-koncernens rörelseresultat: | | | | | | | |
| Finansiella intäkter och kostnader (FAS) | | | | 6,8 | | | |
| De rapporterade segmentens rörelseresultat | | | | 41,5 | | | |
| Anläggningstillgångars försäljningsvinster och -förluster | | | | -1,5 | | | |
| Övriga rörelseintäkter och -kostnader * | | | | -14,4 | | | |
| Förändringar av reserveringar * | | | | -11,1 | | | |
| Värderingsvinster och -förluster på derivat | | | | -0,5 | | | |
| Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar | | | | -9,8 | | | |
| IFRS justeringar | | | | 0,8 | | | |
| Periodens resultat före skatter IFRS | | | | 5,0 | | | |
| **Tilläggsuppgifter på koncernnivå, ytter intäkter** | | | | | | | |
| Försäljning till S-gruppen | | | | 6 052,7 | | | |
| Övrig säljningen i Finland | | | | 601,4 | | | |
| Utlandet | | | | 405,7 | | | |
| Omsättning totalt | | | | 7 059,7 | | | |
| Markethandel | | | | 355,7 | | | |
| Turist- och bespisningsverksamhet | | | | 273,5 | | | |
| Inköps- och serviceverksamhet | | | | 6 352,3 | | | |
| Fastighetsaffärs verksamhet | | | | 82,0 | | | |
| Omsättning totalt | | | | 7 063,6 | | | |
| **Tilläggsuppgifter på koncernnivå, anläggningstillgångar** | | | | | | | |
| Finland | | | | 411,3 | | | |
| Utlandet | | | | 42,7 | | | |
| Anläggningstillgångar totalt | | | | 454,0 | | | |

* Övriga rörelseintäkter och -kostnader samt reserveringar består huvudsakligen av extraordinära poster från avslutad affärsverksamhet i närområdena.

## Materiella och immateriella tillgångar

| Mn € | Materiella tillgångar | Placeringfastigheter | Immateriella tillgångar |
|---|---|---|---|
| **Anskaffningsutgift** | | | |
| Anskaffningsutgift 1.1.2018 | 649,1 | 87,1 | 175,7 |
| Rörelseförvärv | 28,2 | 0,0 | 0,0 |
| Kursdifferenser | -8,7 | | -0,3 |
| Ökningar | 20,1 | 0,4 | 44,9 |
| Minskningar | -30,6 | 0,0 | -9,7 |
| Överföringar mellan poster | 2,8 | 0,0 | -2,8 |
| **Anskaffningsutgift 31.12.2018** | **661,0** | **87,5** | **207,8** |
| | | | |
| **Ackumulerade avskrivningar** | | | |
| Ackumulerade avskrivningar 1.1.2018 | -293,0 | -59,6 | -105,3 |
| Rörelseförvärv | -1,7 | | |
| Kursdifferenser | 4,7 | | 0,3 |
| Ackumulerade avskrivningar för minskningar och överföringar | 22,3 | 0,0 | 9,7 |
| Avskrivningar under räkenskapsperioden | -39,7 | -3,5 | -13,3 |
| Nedskrivningar | -0,1 | -0,2 | -16,5 |
| **Ackumulerade avskrivningar 31.12.2018** | **-307,6** | **-63,3** | **-125,1** |
| | | | |
| **Bokföringsvärde 1.1.2018** | **356,0** | **27,5** | **70,4** |
| **Bokföringsvärde 31.12.2018** | **353,4** | **24,1** | **82,7** |

Det fastighetsbolag som i delårsrapporten den 30 juni 2018 anges som bolag som innehas för försäljning omklassificerades den 31 december 2018 som ett bolag under fortlöpande verksamheter till följd av att SOK avstått från försäljningsavsikter.

| | | | |
|---|---|---|---|
| **Anskaffningsutgift** | | | |
| Anskaffningsutgift 1.1.2017 | 683,0 | 94,2 | 184,2 |
| Kursdifferenser | -4,3 | | -0,2 |
| Ökningar | 31,0 | 0,0 | 27,2 |
| Minskningar | -52,0 | 0,0 | -31,3 |
| Överföringar mellan poster | 3,7 | 0,5 | -4,2 |
| Överföring till tillgångar som innehas för försäljning [1)] | -12,3 | -7,6 | |
| **Anskaffningsutgift 31.12.2017** | **649,1** | **87,1** | **175,7** |
| | | | |
| **Ackumulerade avskrivningar** | | | |
| Ackumulerade avskrivningar 1.1.2017 | 295,5 | 58,1 | -116,9 |
| Kursdifferenser | 0,9 | | 0,2 |
| Ackumulerade avskrivningar för minskningar och överföringar | 49,3 | -0,2 | 28,9 |
| Avskrivningar under räkenskapsperioden | -18,8 | -3,9 | -19,1 |
| Nedskrivningar [2)] | -33,5 | | 1,6 |
| Överföring till tillgångar som innehas för försäljning [1)] | 4,5 | 2,5 | |
| **Ackumulerade avskrivningar 31.12.2017** | **293,0** | **59,6** | **-105,3** |
| | | | |
| **Bokföringsvärde 1.1.2017** | **387,5** | **36,1** | **67,2** |
| **Bokföringsvärde 31.12.2017** | **356,4** | **27,5** | **70,4** |

[1)] Tre fastighet presenteras I tillgångarna till salu.
[2)] Nedskrivningarna var gjort av slutat affärsverksamhet I Latvia och Litauen och slutning av en Prisma affär I Russland.

## Transaktioner med närstående

**Mellanhavanden och utestående saldon med intressebolag och joint ventures:**

| Mn € | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
|---|---|---|
| Försäljingar | 23,6 | 19,1 |
| Inköpningar | 389,7 | 369,8 |
| Finansiella intäkter och kostnader | 0,6 | 1,5 |
| Kundfordringar och övrika fordringar | 1,5 | 1,9 |
| Lånefordringar | 20,0 | 20,0 |
| Leverantörsskulder och övrika skulder | 10,6 | 9,2 |

## Panter och ansvarförbindelser

| Ansvarsförbindelser, mn € | 31.12.2018 | 31.12.2017 | Förändring |
|---|---|---|---|
| **Ställda panter och ansvarsförbindelser** | | | |
| Panter | 0,1 | 0,1 | 0,0 |
| Inteckningar | 0,7 | 0,7 | 0,0 |
| Borgenansvar | 2,5 | 2,5 | 0,0 |
| **Totalt** | **3,3** | **3,2** | **0,0** |
| | | | |
| **Säkerheter ställda för andras skulder** | | | |
| Borgenansvar för joint ventures skulder | 120,1 | 96,9 | 15,1 |
| Borgensansvar för handelslags skulder | 0,0 | 7,4 | 7,4 |
| **Totalt** | **119,4** | **104,3** | **15,1** |
| | | | |
| **Övrika säkerheter för andras skulder** | | | |
| Borgenansvar för joint ventures skulder | 25,8 | 20,6 | 5,3 |
| **Totalt** | **25,8** | **20,6** | **5,3** |
| | | | |
| **Övrika ansvarsförbindelser** | | | |
| Remboursförbindelser | 0,2 | 1,3 | -1,1 |
| Återköpsansvarsförbindelser [1)] | | 30,5 | -30,5 |
| **Totalt** | **0,0** | **30,5** | **-30,5** |

**Övriga hyreskontrakt**

**Koncernen som hyrestagare**

Minimihyror som skall betalas för icke uppsägningsbara hyreskontrakt:

| Mn € | 31.12.2018 | 31.12.2017 | Muutos |
|---|---|---|---|
| Inom ett år | 144,9 | 133,9 | 2,4 |
| Efter mer än ett år men inom högst fem år | 569,6 | 599,6 | -19,6 |
| Efter mer än fem år | 790,5 | 822,9 | -24,7 |
| **Totalt** | **1 505,0** | **1 556,5** | **-41,9** |

[1)] I återköpsansvarsförbindelserna ingick en köpförbindelse att köpa objekten i fastighetsfonden som placerar i Prismaenheter i S:t Petersburg och Baltikum för beloppet av det återstående främmande kapitalet. SOK innehade 20 procent av andelarna i fastighetsfondbolaget.

Ställda borgen består i huvudsak av borgen för lån och övriga ansvarsförbindelser på 85,9 miljoner euro (67,4 mn euro 31.12.2017) som ställts för joint venture North Eurpean Oil Trade Oy:s och dess dotterbolag North European Oil Trade AB:s räkning och av borgen för lån på 50,0 miljoner euro (50,0 mn euro 31.12.2017) som ställts för joint venture Kauppakeskus Mylly Oy:s räkning.

**Övriga ekonomiska ansvarsförbindelser:**
Koncernen är skyldig att granska de mervärdesskatteavdrag som har gjorts för fastighetsinvesteringar om den skattepliktiga användningen av en fastighet minskar under granskningsperioden. Ansvarsförbindelsens högsta belopp är 8,7 miljoner euro (10,2 miljoner euro 31.12.2017).

**Övriga motförbindelser:**
Förbindelser enligt delägaravtalet att svara för S-Voima Oy:s förbindelser och finansiera dess verksamhet
Delägarna svarar för S-Voima Oy:s förbindelser enligt den så kallade Mankala-principen. Enligt denna princip fastställs SOK:s ansvar för S-Voimas kostnader (inkl. amorteringar och räntor på lån samt avskrivningar) gällande marknadsel enligt den energi som delägaren förbrukar, gällande vindkraft- och kärnkraft i proportion till de aktieserier delägaren äger (fortsatt finansiering av kärnkraft upphörde 2012) och gällande solkraft enligt de solkraftverk som finns på delägarens fastigheter.

Dessutom har SOK förbundit sig att bevilja finansiering i form av främmande kapital. SOK:s på beslut tagna före bokslutet grundade ansvar för den kvarstående andelen av finansieringen i form av främmande kapital är följande: 0,0 miljoner euro (50,0 miljoner euro 31.12.2017) delägarlån och 0,0 miljoner euro (15,3 miljoner euro 31.12.2017) långfristig lån till S-ryhmän logistiikkakeskukset Oy och villkorligt kapitallån till North European Oil Trade Oy 5,0 miljoner euro (5,0 miljoner euro 31.12.2017)

## Nyckeltal

| SOK-koncernen: | 31.12.2018 | 31.12.2017 |
|---|---|---|
| Omsättning, mn € | 7 303,5 | 7 063,6 |
| Rörelsevinst, mn € | 60,7 | 5,9 |
| i % av omsättning | 0,8 | 0,1 |
| Resultat före skatter, mn € | 54,5 | 5,0 |
| i % av omsättning | 0,7 | 0,1 |
| **SOK-koncernen:** | | |
| Soliditet, % | 38,4 | 36,5 |
| Avkastning på eget kapital, % | 7,5 | 0,3 |
| Gearing, % | -0,1 | 11,8 |

## Formler för uträkning av nyckeltal

**Soliditet, %** $= \frac{\text{eget kapital totalt}}{\text{balansomsluttning - erhållna förskott}} \times 100\ \%$

**Gearing, %** $= \frac{\text{räntabärande skulder - - likvida medel}}{\text{eget kapital totalt}} \times 100\ \%$

**Avkastning på eget kapital, %** $= \frac{\text{resultat efter finansiella poster - skatter}}{\text{eget kapital, årsmedeltal}} \times 100\ \%$